

- SPOLL -

- PERPETWITA' TA' MANDAT KAWTELATORJU -

- ARTIKOLU 843 TAL-KAP 12 -

- INKOMPATEBILITA' TA' AZZJONI TA' SPOLL U AZZJONI SKOND L-  
ARTIKOLI 843 U 845 TAL-KAP 12 -

## IL-PRIM' AWLA TAL-QORTI CIVILI

IMHALLEF

ONOR. RAYMOND C. PACE LL.D.

Seduta tal-Hamis 21 ta' Marzu 2002

Kawza Numru: 30

Citazzjoni Numru: 1271/95 RCP

Anthony u Silvio Borg, u  
b'digriet tas-17 ta' Novembru  
1999 il-gudizzju gie trasfuz fil-  
persuna ta' Leonarda armla ta'  
Antonio Borg, Silvio Borg,  
Josette mart Mario Cutajar u  
Lina mart Mario Borg, sabiex  
ikomplu l-kawza minflok  
Anthony Borg, li miet fil-mori  
tal-kawza

vs

**Paul Falzon u Gaetano Abdilla fil-kwalita' taghhom ta' diretturi tas-socjeta' F and A Quarries Limited kif debitament awtorizzati ghan-nom u in rappresentanza tal-istess u Paul Falzon fil-kwalita' tieghu ta' direttur tas-socjeta' Tlata Limited ghan-nom u in rappresentanza tal-istess kif debitament awtorizzat.**

**II-Qorti,**

**I. PRELIMINARI**

Rat ic-citazzjoni attrici ipprezentata fit-22 ta' Settembru 1995 fejn inghad:

Illi l-imsemmi Anthony Borg huwa ko-proprietarju tal-ghalqa maghrufa bhala "ta' Gebel Ciantar" fi triq bla isem kantuniera ma' sqaq bla isem fis-Siggiewi tal-kejl ta' cirka tomnejn u nofs (2T 3S).

Illi din il-ghalqa hija in ko-proprijeta' tieghu ma' hutu mal-kugini u gejja mill-wirt tan-nanniet taghhom Luigi u Guzeppina Bezzina.

Illi l-art in kwistjoni sas-sena 1976 kienet gabillata lil certa familja mis-Siggiewi isimhom u kunjomhom mhux maghruf li jsibuhom bhala “tad-Dajku” u dan versu l-qbiela ta’ Lm1.

Illi wara s-sena 1976 din il-art kienet tigi uzata minn l-attur l-iehor Silvio Borg ghall-insib u ilha tigi hekk uzata ghal dawn l-ahhar 17-il sena.

Illi fil-5 ta’ Settembru 1995 l-intimati jew persuni minnhom inkarigati b’mod abbuiv u illegali qabdu u dahlu fl-art in kwistjoni u bdew ihammluha mill-hamrija li hemm fl-ghalqa.

Illi dan l-agir jikkostitwixxi spoll tad-drittijiet tal-atturi kif ukoll intralc tad-drittijiet proprjetarji tal-attur Anthony Borg.

Illi kien jehtieg li minnufih il-konvenuti jew nies imqabbda minnhom jigu inibiti milli jidhlu fl-art in kwistjoni.

Illi l-atturi hargu mandat ta’ inibizzjoni numru 3842/95 kontra l-konvenuti, liema mandat gie akkolt minn din il-Qorti.

Illi ghalhekk l-atturi, wara li hekk ippremettew, talbu lill-konvenuti jghidu ghaliex din il-Onorab bli Qorti ma għandhiex, prevja kwalunkwe dikjarazzjoni mehtiega:-

1. Tiddikjara u tiddeciedi li l-konvenuti u/jew nies inkarigati minnhom qabdu u dahlu fl-ghalqa maghrufa

bhala “ta’ Gebel Ciantar”, fil-limiti tas-Siggiewi fi Triq bla isem, kantuniera ma’ sqaq bla isem tal-kejl ta’ cirka tomnejn u nofs u dan ad insaputa tal-atturi u kkommettew spoll a tenur tal-ligi.

2. Tikkundanna lill-konvenuti jirripristinaw l-ghalqa ta’ Gebel Ciantar fil-limiti tas-Siggiewi, fi triq bla isem kantuniera ma’ sqaq bla isem tal-kejl ta’ cirka tomnejn u nofs fl-istat pristinu tagħha u dan fi zmien qasir u perentorju.

3. Fin-nuqqas tawtorizza lill-atturi sabiex a spejjes tal-konvenuti jagħmlu x-xogħlijiet kollha necessarji sabiex jirripristinaw l-ghalqa “Ta’ Gebel Ciantar” fil-limiti tas-Siggiewi fl-istat pristinu tagħha, jekk hemm bzonn bl-ghajnuna ta’ periti nominandi.

4. Tikkundanna lill-konvenuti jew lill-mandatarji tagħhom sabiex jigu inibiti permanentement milli jidħlu fl-ghalqa magħrufa bhala “Ta’ Gebel Ciantar” fil-limiti tas-Siggiewi tal-kejl ta’ cirka tomnejn u nofs li hija l-proprjeta’ ta’ Anthony Borg u qed tigi mahduma mill-attur l-iehor Silvio Borg, kif ukoll biex jieqfu milli jagħmlu xogħlijiet ta’ thammil, tkissir ta’ blat jew b’xi mod iehor ibiddlu l-istat prezenti tal-ghalqa in kwistjoni u dan skond il-mandat ta’ inibizzjoni numru 3842/96.

Bl-ispejjes, komprizi dawk tal-mandat ta' inibizzjoni numru 3842/95 u bl-ingunzjoni tal-konvenuti nomine ghas-subizzjoni.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut Gaetano Abdilla ghan-nom ta' s-socjeta' *F & A Quarries Limited* ipprezentata fis-7 ta' Novembru 1995 fejn intqal:

1. Illi s-socjeta' konvenuta ma ghamlet l-ebda xoghol fl-art imsemmija fic-citazzjoni. Ghaldaqstant għandha tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet ta' Tlata Limited rappreżentata minn Paul Falzon li giet ipprezentata fil-15 ta' Novembru 1995 fejn intqal:

1. Illi ma jezistux ir-rekwiziti tal-azzjoni tal-ispoli, stante li l-atturi ma kienux fil-pussess tal-ghalqa fid-data minnhom imsemmija, u inoltre l-eccipjenti kienet ilha fil-pussess tal-art in kwistjoni u bhala ko-proprietarja tal-ghalqa għandha kull dritt tezercita d-dritt tagħha bhala komproprietarja, inkluz dak li tidhol fil-proprietarja' in kwistjoni u tagħmel kull att illi jzomm l-istess proprietarja fi stat nadif u tajjeb.

2. Illi rigward ir-raba' talba in kwantu indirizzata lil "mandatarji" tal-konvenut, dina ma tistax tigi milquġha ghaliex ma hemmx il-legittimu kuntradittur.

3. Illi r-raba' talba in kwantu li hija ta' natura petitorja tirrikjedi preliminarjament illi l-atturi jipprovaw it-titolu taghhom ghall-art in kwistjoni, u fil-mertu it-talba ma tistax tigi milqugha peress illi l-eccipjenti għandu dritt li juza' l-art *de quo* bhala komproprjetarju, mentri invece it-talba attrici hija fis-sens illi hu jigi inibit għal dejjem milli jagħmel uzu minnha minkejja li huwa komproprjetarju tagħha wkoll.

4. Illi f'kull kaz l-attur Silvio Borg ma għandu l-ebda interess jew titolu fl-art (anke l-premessi tieghu f'dan iss-sens huma konfliggenti).

5. Illi qabel ma din il-Onorabbi Qorti tiprocedi biss-smiegh tal-kawza l-atturi għandhom jipprezentaw kopja tad-denunzja jew denunzji tas-successjoni skond **l-artikolu 53 tal-Att numru XVII** tas-sena 1993.

Rat id-dikjarazzjonijiet guramentati tal-partijiet, ix-xhieda minnhom indikati, u d-dokumenti minnhom ipprezentati.

Rat il-verbali tas-seduti tas-26 ta' Frar 1996, 16 ta' Ottubru 1996; 26 ta' Frar 1997 fejn l-atturi ddikjaraw li ma għandhomx provi izqed; tal-21 ta' April 1997; tal-25 ta' Gunju 1997 u d-Digreti hemm indikati inkluz l-isfilz tal-affidavit ta' Giuseppi Borg u s-sostituzzjoni tieghu b'dak anness mar-rikors u datat 23 ta' April 1997; 10 ta' Dicembru 1997; 18 ta' Marzu 1997; 17 ta' Gunju 1997; 26 ta' Gunju 1998; tal-14 ta' Dicembru 1998 fejn il-Qorti in vist tar-rikors tal-atturi tat-18 ta' Awissu 1998 ordnat li l-

konvenuti tilfu id-dritt tal-kontro-ezami tal-attur Anthony Borg; tal-25 ta' Jannar 1999; tat-8 ta' Ottubru 1999; 17 ta' Novembru 1999; 7 ta' April 2000 u 2 ta' Gunju 2000 quddiem din il-Qorti kif diversament presjeduta.

Rat il-verbali tas-seduti quddiem din il-Qorti kif presjeduta tas-7 ta' Novembru 2000; l-1 ta' Marzu 2001; 26 ta' Marzu 2001; 26 ta' Gunju 2001; 13 ta' Novembru 2001 fejn il-kawza thalliet ghas-sentenza ghall-21 ta' Marzu 2002.

Rat l-affidavits ta' Anthony Borg tal-24 ta' Settembru 1996 a fol. 20 tal-process; ta' Giuseppi Borg tat-23 ta' April 1997 a fol. 22 tal-process li ssussegwentement gie sfilzat kif indikat bid-digriet tal-Qorti tal-25 ta' Gunju 1997 u gie sostitwiet kif hemm indikat; l-affidivat ta' Gaetano Abdilla tal-31 ta' Awissu 1999 a fol. 68 tal-process; u l-affidavit ta' Paul Falzon tal-1 ta' Marzu 2001 a fol. 109 tal-process.

Rat ix-xhieda ta' Silvio Borg tas-16 ta' Ottubru 1996 u l-kontro-ezami tieghu tas-16 ta' Frar 1997; ta' Paul Vella tas-7 ta' April 2000 a fol. 91, ta' Franco Pisani tas-26 ta' Marzu 2001; u l-kontro-ezami ta' Paul Falzon tas-26 ta' Gunju 2001 tal-process u x-xhieda kollha l-ohra prodotta mill-partijiet.

Rat l-kopja legali tal-Mandat ta' Inibizzjoni Numru 3842/95 decretat fil-15 ta' Settembru 1995 a fol. 43 sa 48 tal-process.

Rat il-verbal tal-Imhallef Supplenti tat-13 ta' Lulju 1998 a fol. 59 tal-process.

Rat in-nota tal-osservazzjonijiet tal-atturi tat-12 ta' Dicembru 2001.

Rat il-verbali kollha quddiem din il-Qorti.

Rat id-dokumenti kollha esebiti.

Rat l-atti kollha tal-kawza.

## **II. KONSIDERAZZJONIJIET**

### **A. PRINCIPJI LEGALI**

Illi l-principji bazilari tal-azzjoni ta' spoll gew ikkonfermati diversi drabi fis-sentenzi nostrali, ibbazati fuq **l-Artikolu 534 tal-kap 16 u l-Artikolu 791 tal-Kap 12** tal-Ligijiet ta' Malta, u huma bbazati fuq it-tlett rekwiziti tal-*actio spolii* u cioe`:

- (i) *possedesse*
- (ii) *spoliatum fuisse*
- (iii) *infra bimestre deduxisse*

Illi tali principji u rekwiziti gew ezawrjentement ikkonsidrati fis-sentenzi ta' din il-Qorti fl-ismijiet "**Natalino u Marie**

**Josette konjugi Agius vs Antonia Said**" (Citazzjoni Numru 2426/97/RCP) deciza fit-13 ta' Jannar 1999 u "**Joseph Mary Debono et vs Dr. Tanya Sciberras Camilleri noe**" (Citazzjoni Numru 1704/98/RCP) deciza fid-29 ta' April 1999, u s-sentenzi hemm citati, u din il-Qorti tagħmel referenza ghall-istess u l-giurisprudenza hemm citata fejn gew ecċentwati l-premessi principji:-

- (a) L-attur irid jipprova li fil-mument ta' l-ispoll, huwa kien fil-pussess tal-oggett spoljat, izda tali pussess ma hemmx bzonn li jkun pussess b'titolu ta' proprjeta` jew servitu`, izda anke *puramente materjali jew di fatto*, izda mhux ta' mera tolleranza (**Joseph Vassallo Gatt nomine vs Joseph Camilleri proprio et nomine** – A.C 26 ta' Jannar 1996).
- (b) "L-istess pussess ma għandux ikun ekwivoku u jrid ikun manifest" (**Gio Maria Tonna vs Gius Maria Tonna** – P.A.H.H. 21 ta' Frar 1983), pero` "*pussess qasir hafna u sahansitra mumentarju huwa bizzejqed biex jawtorizza l-azzjoni ta' spoll*" (Vol. XXXVII. p. 11, pg. 642); b' dan li l-pussess ma kellux ikun ekwivoku u kelli jkun manifest ("**Camilleri vs Giglio**" – Vol X – p. 55, 56).

In effetti fis-sentenza "**Marthexe Borg vs Gorg Borg**" (P.A. – 25.2.1993) ingħad li:

*"L-univocita` ta' tali pussess jew detenzjoni in fatti jehtieg li tirrizulta cara mill-fatti u tkun tali li tosta ghall-intenzjoni spolljattiva tal-pussess stess."*

Illi dawn il-principji gew ribaditi fis-sentenza tal-Appell fl-ismijiet "**Emanuel sive Leli Sammut vs John Sammut**" (Citazzjoni Numru 585/93GV) tad-19 ta' April 1999 fejn I-istess Qorti tal-Appell sostniet li:-

*"L-attur allura kelli qabel xejn jipprova l-element tal-pussess. Kelli jipprova b' mod konklussiv li kelli 'un possesso di fatto' u mhux pussess bazat fuq xi mera tolleranza li ma tkunx bizzejed biex isservi ta' fondament ghall-akkwist tal-pussess mehtieg bhala bazi ta' din I-azzjoni." ("Ann Wismayer vs Rinaldo Wismayer Agius" – P.A. 5 ta' Ottubru 1992).*

(c) Illi a bazi tal-**Artikolu 791 (3) tal-Kap 12**, il-Ligi tipprovdi tassattivamenti li:-

*"Il-Qorti għandha tezamina biss il-fatt tal-pussess jew tad-detenzjoni u l-fatt tal-ispoli."*

Hekk il-kawza "**Joseph Cilia et vs Loreto Camilleri et**" (P.A. FGC – Citazzjoni Numru 1163/93/FGC) tat-12 ta' Gunju 1998 gie riaffermat li:-

*"Il-Ligi tagħna fl-azzjoni ta' spoll ma tghatix lok ghall-ebda indagini ohra barra minn dik li tistabbbilixxi (a) il-fatt ta' pussess/detenzjoni u (b) il-fatt ta' spoll. Indagini limitatissima, rigoruza u skarna li ma tinsab f'ebda legislazzjoni ohra, u għalhekk, bir-rispett kollu għal-*

*decizjonijiet li ppermettew indagnijiet bazati fuq x' jghidu u x' ma jghidux guristi u awturi Francizi u Taljani, huma ghal kollox irrelevanti w inapplikabbli fil-kuntest tal-ordinament guridiku tagħna” (“**Carlo sive Charles Cardona et vs Francesco Tabone**” – Appell 9.3.1992). Tal-istess portata hija s-sentenza “**Mariano Farrugia et nomine vs Peter Paul Cutajar**” (Citazzjoni Numru 1441/97/FGC tat-23 ta’ Ottubru 1998) fejn il-Qorti accentwat li:-*

*“Din l-azzjoni ta’ spoll hija koncepita bhala azzjoni rapida u effikaci ghall-iskop li ma thalli lil hadd jiddisturba ‘stat ta’ fatt’ arbitrarjament u hija intiza ‘unikament biex igieghel lill-konvenut li jerga’ iqiegħed il-haga fl-istat li kienet qabel ma ddisturbaha u daqshekk biss” kif jghid bl-aktar mod car **I-Artikolu 791 (1) tal-Kap 12** li sfortunatament jigi hafna drabi injorat.*

(d) Illi l-vjolenza mehtiega fl-ispoll hija biss dik li l-att ta’ spoll ikun arbitrarju u kontra il-volonta` tal-pussessur b’ mod li jista’ jghati lok ghall-azzjoni ta’ danni kontra min ikun ghamel dak l-att (“**Joseph Scerri vs Spiridione Falzon**” – P.A. A.M. 24.1.1958; “**Joseph Vella vs Salvu Micallef**” – P.A. JSP 30.4.1991).

(e) Tali artikoli fuq citati huma ta’ ordni pubbliku u għalhekk ma humiex ammessi eccezzjonijiet hliet eccezzjonijiet delatorji (“**Margherita Fenech vs Paolo Zammit**” – P.A. 12.4.1958, Vol XLI. Pg. 973; “**Carmelo Sacco vs Paul Sacco**” – Appell 23.1.1998).

(f) Illi ta' partikolari interess, fl-ambitu tal-kawza odjerna huwa dak stabbbilit fis-sentenza "**Alfred Pisani et vs Victor Farrugia**" ( P.A. FGC – 21 ta' Jannar 1994).

*"Jinghad li la I-Ligi u lanqas il-gurisprudenza ma jaffermaw il-principju li biex wiehed jirnexxi b' din l-azzjoni ta' spoll huwa għandu jkollu pussess esklussiv. Anzi l-Qrati nostrali dejjem ippremettew li ko-possessur jagixxi b'din l-azzjoni kontra ko-possessur iehor li jikkommetti spoll għad-dannu tieghu u dan minhabba li l-azzjoni ta' spoll għandha l-iskop li tipproteggi l-pussess u mhux il-pussess esklussiv."*

(g) L-azzjoni ta' spoll trid issir "fi zmien xahrejn mid-data tal-kummissjoni tal-att spolljattiv", b'dan li skond il-pronunzjament fis-sentenza "**Norman Vassallo vs Filomena Esposito**" (A.C. – 18 ta' Gunju 1993) ingħad li "meta tingħata l-eccezzjoni li l-azzjoni ta' spoll privileggjat ma saritx fiz-zmien preskritt mill-Ligi, il-prova ta' dan tinkommbi fuq l-eccippjenti ghaliex skond l-Artikolu 562 tal-Kap 12, l-obbligu tal-prova tal-fatt imiss dejjem lil min jallegħah."

Illi minbarra dan dawn il-principji gew dejjem ikkonfermati fis-sentenzi mogħtija minn din il-Qorti kif presjeduta fl-ismijiet "**N.M.J.Agius vs A. Said**" (P.A. RCP 13 ta' Jannar 1999.Citaz. Numru 2426/97/RCP); "**Joseph Mary Debono vs Dr. Tanya Sciberras Camilleri nomine**" (P.A. 26 ta' April 1999 Citaz. Nru. 1704/98/RCP); "**Dr. Rene` Frendo**

**Randon vs David Sciberras**" (P.A. 20 ta' Mejju 1999. Citaz. Nru. 2459/98/RCP); "**C. Fino & Sons Limited vs Market Consult Limited**" (P.A. 1 ta' Lulju 1999, Citaz. Nru. 1596/98/RCP); "**Maria Concetta Lando vs Eugenio Galea**" (P.A. 15 ta' Gunju 1999, Citaz. Numru 610/99/RCP); "**Christine Ward vs Neville Ward**" (P.A. 13 ta' Lulju 1999, Citaz. Numru 2082/98/RCP); "**Nazzareno Camilleri vs Joseph Buhagiar**" (P.A. 30 ta' Novembru 1999, Citaz. Numru 2328/98/RCP); "**Alan Mckay vs Jacqueline Mckay**" (P.A. 27 ta' Jannar 2000, Citaz. Numru 1660/98/RCP); "**Salvu Gauci vs Gaspare Psaila**" (P.A. 11 ta' April 2000, Citaz. Numru. 1887/97/RCP); "**Abela vs Abela**" (P.A. 13 ta' April 2000, Citaz. Numru 1949/99/RCP); "**John Saliba vs Joanne Refalo**" (P.A. 13 ta' April 2000, Citaz. Numru 467/98/RCP); "**Anthony Micallef vs Doris Micallef**" (P.A. 2 ta' Mejju 2000, Citaz. Numru 1167/99/RCP); "**Carmelo Fenech vs Joseph Vella**" (P.A. RCP. 3 ta' Ottubru 2000); "**Carmelo Mifsud vs Giuseppi Schembri**" (P.A. RCP 25 ta' Ottubru 2000); "**Clive Simpson vs Louis Muscat et**" (P.A. 13 ta' Frar 2001, Citaz. Numru 2451/98/RCP); "**Neville Xuereb vs Raymond Aquilina**" (P.A. RCP 14 ta' Marzu 2001); "**Marcus Xuereb vs Raymond Aquilina et nomine**" (P.A. 14 ta' Marzu 2001, Citaz. Numru 2142/99/RCP); "**NMR Properties Limited vs Raymond Aquilina et nomine**" (P.A. 14 ta' Marzu 2001, Citaz. Numru 2141/99/RCP); "**Giuseppi Spiteri vs Anthony Theuma**" (P.A. RCP 26 ta' April 2001); "**Mark Napier vs Andre` Bianchi**" (P.A. 26 ta' April 2001, Citaz. Numru 692/99/RCP); "**Michael Fenech**

**vs Licari Estates Limited et”** (P.A. 26 ta’ April 2001, Citaz. Numru 2139/99/RCP) u “**Paul Carbonaro vs Norman Dimech**” (P.A. 12 ta’ Lulju 2001 – Citaz. Numru 632/98/RCP); “**Rita Micallef vs Paul Galea**” ( P.A. (RCP) 10 ta’ Jannar 2002); “**Paul Farrugia vs Innocenza sive Censina Sammut**” (P.A. (RCP) 30 ta’ Jannar 2002); “**Angelo Abela vs Matthew Degariele et**” (P.A. (RCP) 28 ta’ Frar 2002); “**Angelo Abela vs Joseph Zahra et**” (P.A. (RCP) 28 ta’ Frar 2002); “**Tereza Cachia vs Joseph Caruana**” (P.A. (RCP) 28 ta’ Frar 2002).

#### **B. APPLIKAZZJONI TAL-PRINCIPJI GHALL-KAZ ‘DE QUO’**

Illi l-atturi ntavolaw din l-kawza wara li, skond huma, allegaw li fil-5 ta’ Settembru 1995 nies inkarigati mis-socjetajiet konvenuti *F & A Quarries Limited* u *Tlata Limited* bdew ihammlu l-ghalqa maghrufa bl-isem “Ta’ Gebel Ciantar”, tal-kejl ta’ cirka tomnejn u nofs (2½ T.), li tinsab fi triq bla isem fis-Siggiewi.

Illi s-socjeta’ konvenuta *Tlata Limited* ammettiet li hija tasseg wettqet xogħlijiet f’din l-ghalqa, izda hija qed tinsisti li kellha kull dritt tagħmel dan peress li tivvanta titolu ta’ koproprjeta’ fuq din l-ghalqa u dan kif jirrizulta min-nota tal-eccezzjonijiet tagħha fejn sostniet:-

*“Illi ma jezistux ir-rekwiziti tal-azzjoni tal-ispoll, stante li l-atturi ma kienux fil-pussess tal-ghalqa fid-data minnhom imsemmija, u inoltre l-eccipjenti kienet ilha fil-pussess tal-*

*art in kwistjoni u bhala ko-proprjetarja tal-ghalqa għandha kull dritt tezercita d-dritt tagħha bhala ko-proprjetarja, inkluz dak li tidhol fil-proprietà in kwistjoni u tagħmel kull att illi jzomm l-istess proprietà fi stat nadif u tajjeb”.*

Illi apparti dan, l-istess socjeta' *Tlata Limited* tħid li hija kienet ilha fil-pussess tal-ghalqa sa mis-sena 1993 u dan meta bdiet tuza' din il-ghalqa sabiex tħaddi ghall-barriera kontigwa proprietà tagħha.

Illi in effetti Paul Falzon, direttur tal-istess socjeta' konvenuta *Tlata Limited*, xehed illi bdew jghaddu minn din il-ghalqa xi xhur qabel ma akkwista sehem indiviz minnha, u li huwa qatt ma ra lil hadd jahdem l-ghalqa jew jonsob fiha, u li qatt ma kien ra lill-attur Silvio Borg ghajr meta dan Silvio Borg mar jikkonfrontah dakinar li kien qiegħed isir it-thammil.

Illi l-attur **Anthony Borg**, u imbagħad is-successuri fit-titulu tieghu li assumew l-atti wara l-mewt tieghu waqt it-trattazzjoni ta' din il-kawza, min-naha tagħhom, jghidu li huma s-sidien ta' sehem indiviz minn din il-ghalqa, sehem li huma wirtu mingħand l-antenati tagħhom. Il-Qorti f'dan l-istadju ma tistax tonqos milli tirrileva illi minkejja li l-atturi spjegaw f'mod dettaljat kif wirtu dan s-sehem indiviz.

Illi l-attur **Silvio Borg** jghid li huwa kien ilu jonsob fuq din il-art għal tal-anqas sbatax (17)-il sena qabel ma xehed f'dawn l-proceduri, u li qatt ma kien gie ddisturbat f'dan l-

pussess. Silvio Borg jispjega kif l-ewwel darba li sehhet xi vjolazzjoni ta' dan d-dritt kien meta l-atturi qabdu lin-nies ihammlu l-ghalqa fil-5 ta' Settembru 1995. Huwa spjega kif dakinar huwa kien ikkonfronta lill-haddiema li kienu qeghdin iwettqu x-xoghlijiet fil-prezenza ta' Paul Falzon, direttur tas-socjeta' Tlata Limited. Silvio Borg kien sahansitra ghamel rapport formal mal-Pulizija Ezekuttiva sabiex jigu inizjati l-porceduri mehtiega kontra s-socjetajiet konvenuti.

Illi f'din il-kawza l-Qorti hija rinfaccjata b'zewg verzjonijiet totalment differenti dwar min kellu l-pussess tal-ghalqa meta dina giet imhammla, biz-zewg nahat jghidu li kellhom il-pussess tagħha, u huwa għalhekk mehtieg li tigi ezaminata l-kredibilita' tax-xhieda sabiex jigi stabbilit liema verzjoni hija dik veritjiera.

Illi fl-affidavit li gie pprezentat fis-7 ta' Ottubru 1996 l-attur Anthony Borg (illum mejjet) spjega kif huwa u hutu ssuccedew lill-missierhom bhala proprjetarji ta' porzjon indiviza ta' din il-art, filwaqt li l-kugini tieghu kien wkoll issidien ta' porzjon ohra indiviza. Huwa xehed illi għal xi zmien din il-art kienet imqabbla għand terzi, izda wara li telquha bdiet tinhadem minn Luigi Borg, missier l-attur. Wara l-mewt ta' missieru, l-ghalqa bdiet tinhadem mill-attur u huh Giuseppe Borg, izda meta dawn xjahu kien iben l-attur Silvio Borg li beda juza l-ghalqa sabiex jonsob minnha. Skond Anthony Borg, ibnu kien ilu 17-il sena jonsob f'din il-ghalqa. Dina il-verzjoni hija essenzjalment

kkonfermata minn Giuseppi Borg, hu l-attur, fl-affidavit tieghu.

Illi l-attur **Silvio Borg**, li xehed fis-16 ta' Ottubru 1996, ukoll ikkonferma din il-verzjoni. Huwa jghid li l-ghalqa kien fiha zewt imnasab, liema mnasab gew demoliti mis-socjetajiet konvenuti. Silvio Borg zamm ferm il-verzjoni tieghu anke meta sarlu l-kontro-ezami fis-seduta tas-16 ta' Frar 1997.

Illi f'dan l-istadju l-Qorti tirrileva illi s-socjetajiet konvenuti naqsu milli jaghmlu l-kontroezami ta' Anthony Borg, u dan minkejja n-nomina appozita ta' Imhallef Supplenti, u ghalhekk il-verzjonijiet tieghu u ta' huh Giuseppe Borg fl-ebda mod ma gew kontradetti.

Illi fl-affidavit tieghu **Gaetano Abdilla** allega u spjega kif is-socjeta' *F & A Quarries Limited* ma kellha assolutament x'taqsam ma' x-xogħlijiet li minhabba fihom saret din il-kawza, u mill-provi kumplessivi l-ohra din l-Qorti hija sodisfatta li waqt li jidher li huwa personalment ma kellu x'jaqsam xejn f'din il-kwistjoni, u dan ghaliex almenu fil-konfront tieghu ma ingabu ebda provi, pero' min-naha l-ohra jidher li huwa kien għadu involut bhala direttur tas-socjeta' F & A Quarries Limited, tant li l-applikazzjoni tal-permessi ghall-istess xogħol saru mill-istess socjeta' u inoltre l-istess xogħol mertu tal-kawza odjerna sar mill-istess socjeta' u fuq inkarigu tagħha kif jirrizulta mix-xhieda ta' Paul Vella tas-7 ta' April 2000, li sostna testwalment li

dan ix-xoghol sar fuq inkarigu ta' Paul Falzon u thallas mis-socjeta' *F & A Quarries Limited*.

Illi huwa veru li fl-affidavit tieghu Gaetano Abdilla jghid li "Qabel Ottubru 1993 s-socjeta' *F&A Quarries Limited* kellha sehem mill-barriera li tmiss ma' l-ghalqa tal-atturi li dwarha nfethet din il-kawza ... . . . Jiena ma kontx naf x'kin qiegħed jigri fl-ghalqa tal-atturi li dwarha titratta din il-kawza". Izda l-Qorti tinnota li l-istess Gaetano Abdilla lanqas gie mharrek fil-kwalita' personali tieghu izda bhala direttur tas-socjeta' konvenuta hawn indikata.

Illi min-naha l-ohra, fl-affidavit ipprezentat fl-1 ta' Marzu 2001, Paul Falzon jghid li "kull ma kien hemm fl-ghalqa kienet dura". Jigi rilevat illi waqt il-kontroezami tieghu Paul Falzon baqa' jtenni diversi drabi li ma kien hemm l-ebda dura fl-ghalqa u ghalhekk qatt ma setghet giet demolita xi dura. Huwa jghid ukoll li l-art kull ma kien fiha kien biss terrapien u huwa kien qiegħed inaddaf l-ghalqa minn dan t-terrapien, haga li sostna wkoll fin-nota ta' l-eccezzjonijiet tieghu.

Illi dan huwa kontradett mill-persuna li kienet effettivamente inkarigata twettaq ix-xogħliljet, u fil-fatt Paul Vella jixhed (fol. 91 et. seq.) li huwa kien inkarigat minn Paul Falzon sabiex jagħmel dawn x-xogħliljet, u li x-xogħol li kellu jwettaq kien li "kellna nneħħu l-hamrija minn wicc ir-raba' biex din ir-raba' jkun jista' jservi ta' barriera u waqt li nkunu qiegħdin inneħħu din il-hamrija jkun hemm ukoll xogħol ta'

*tqattiegh ta' blat*". Li fl-ghalqa kien hemm il-hamrija huwa wkoll ikkonfermat minn Franco Pisani, rappresentant tal-Awtorita' tal-Ippjanar, li wkoll irrefera ghall-applikazzjoni fuq l-istess art li tinsab esebita bhala Dok. "FP1" a fol. 110 tal-process fejn jidher li l-applikazzjoni saret ghan-nom tal-istess socjeta' "*F & A Quarries Limited*".

In vista ta' dawn d-diskrepanzi fix-xhieda ta' Paul Falzon, u wkoll in vista tax-xhieda evasiva tieghu fil-kontro-ezami tieghu tas-26 ta' Gunju 2001 fejn ma tantx jidher li ftakar fuq ix-xoghol li sar fuq inkarigu tieghu u l-ambjenti u x-xoghol li sar minnu nomine fuq l-istess ghalqa, u fil-kuntest tax-xhieda cara u skjeta tal-attur Silvio Borg, din l-Qorti hija konvinta li l-versjoni tal-atturi hija hafna iktar kredibbli, konsistenti u korroborata mix-xhieda l-ohra prodotta, inkluza dik indipendent minnu ta' Paul Vella.

Illi in vista ta' dan jirrizulta lil din il-Qorti li l-attur Silvio Borg kellu effettivament il-pussess tal-istess ghalqa li kien jonsob fiha u dan ghal snin twal ta' l-fuq minn sbatax (17) il-sena u li f'azzjoni bhal din ta' spoll pprivilegjat huwa immaterjali t-titolu tal-istess attur jew atturi fuq l-istess art, ghaliex li jrid jiprova l-attur f'din il-kawza huwa biss il-fatt tal-pussess, li jinkludi wkoll il-mera detenzjoni, hija x'inhi l-pretensjoni fuq d-dritt dwar l-istess, ghaliex l-ezami tal-istess dritt ma huwiex il-mertu ta' din l-azzjoni.

Illi jidher ukoll li s-socjetajiet konvenuti, cjoe' *Tlata Limited ex admissis* kif jidher mill-eccezzjonijiet tagħha, u wkoll is-

socjeta' *F & A Quarries Limited* tramite l-istess Paul Falzon dahhlu fl-istess ghalqa f'Settembru tas-sena 1995 u hemm kissru d-dura u l-imnasab li kien hemm u wkoll qatghu l-blatt u hammlu l-istess art, b'dan ukoll li ghalqu w eleminaw iz-zewg accessi li l-istess attur Silvio Borg kellu ghall-istess art, u dan fih innifsu jikkostitwixxi l-ispoli allegat mill-atturi, stante li tali xoghol sar mill-istess socjetajiet konvenuti, anke tramite terzi persuni, minghajr il-kunsens tal-istess atturi, li kienu qed jipposedu l-istess ambjenti.

Illi ghal din il-kawza huwa mmaterjali li l-istess konvenuti sostnew li huma kellhom id-dritt fuq l-istess ghalqa, u anke ttentaw iressqu provi dwar it-titolu tagħhom fuq l-istess art, stante li dan ma għandhu ebda importanza fuq l-ezitu tal-kawza possessorja, anzi tali azzjoni hija mmirata sabiex telimina li persuna li tvanta xi dritt fuq xi proprjeta' tiehu l-ligi b'idejha, u dan irendi tali azzjoni wahda ta' ordni pubbliku, li ma tittollerax li l-kwistjonijiet li jista' jkun hemm fuq xi pendenza jigu "solvuti" bil-ligi tal-gungla, u dan jaapplika fil-kazijiet kollha inkluzi dawk ta' ko-proprjetarji jew ko-possessuri tal-istess proprjeta'; f'dan il-kuntest huwa wkoll principju generali li f'kaz ta' ko-proprjeta' ma jistghux isiru xogħliljet fu q l-istess haga minghajr il-kunsens tal-ko-proprjetarji l-ohra, u dan anke għalhekk fil-petitorju, parti l-kuncetti fuq esposti mill-lat ta' azzjoni possessorja, u iktar u iktar fl-azzjoni ta' spoll li għalhekk hija imsejha bhala azzjoni privilegjata.

Illi ghalhekk f'dan il-kuntest jinghad li anke kieku kien minnu li s-socjeta' Falzon and Schembri Limited, jew is-socjeta' F & A Quarries Limited ghal fini ta' din il-kawza, kienet is-sid ta' xi sehem indiviz mill-istess ghalqa, hija ma kellha assolutament l-ebda dritt tiddisturba l-pussess tal-atturi. Huwa minnu li kull ko-proprietarju għandu d-dritt li jagħmel uzu u jgawdi l-haga li jkun ko-proprietarju tagħha, izda dan ma jfissirx illi ko-proprietarju għandu d-dritt fi kwalunkwe mument u bi kwalunkwe mod li jidhirlu xieraq jiddepriva lill-ko-proprietarju iehor, li jkun qiegħed jagħmel uzu mill-haga ossija proprjeta' qablu, milli jkompli juzaha. Tali agir xorta wahda huwa spoljattiv, bhal ma huwa spoljattiv l-att ta' sid li jitturba u jiddisturba lill-pussessur tal-haga kemm jekk dan huwa proprietarju tal-haga jew le.

Illi ghalhekk fil-fatt ingħad illi “*din l-azzjoni ta' spoll hija koncepita bhala azzjoni rapida u effikaci ghall-iskop li ma thalli lil hadd jiddisturba stat ta' fatt, arbitrarjament u hija intiza unikament biex igieghel lill-konvenut li jerga' jqiegħed il-haga fl-istat li kienet qabel ma ddisturbaha, u daqshekk biss - kif jghid bl-iktar mod car l-artikolu 791 (1), Kapitolu 12, li sfortunatamente jigi hafna drabi injorat*”.

Illi f'dan il-kuntest il-pussess mehtieg huwa dak materjali u “*de facto*” tant li gie ritenut ukoll li:-

“*hu magħruf illi l-pussess mehtieg hu dak materjali u ‘de facto’, ikun x’ikun, u mhux mehtieg il-prova li l-attur għandu dritt ta’ propjeta’ jew ta’ servitu’ fuq il-haga li minnha huwa*

*gie spoljat bi vjolenza jew klandestinament. Anzi hemm ir-rekwizit tal-pussess anki meta dak li hu spoljat għandu semplici detenzjoni.* (“**Kaptan Stefano Xuereb vs Nobbli Charles Sant Fournier**” - (A.C. 12 ta’ Dicembru 1952) ghalkemm tali pussess m’ghandhux ikun inekwivoku, anzi għandu jirrizulta li huwa manifest u dan fihi innifsu huwa stat ta’ fatt “**Gio Maria Tonna vs Giuseppi Maria Tonna**” - (P.A. 21 ta’ Frar 1983) u “**Marthexe Borg vs George Borg**” - (25 ta’ Frar 1983), u mhux wieħed ta’ mera tolleranza “**Joseph Vella Gatt nomine vs Joseph Camilleri**” - (A.C. 26 ta’ Jannar 1996).

Illi fil-fatt kull pussess, benche’ ippruvat huwa protett tant li f’din l-azzjoni l-ligi ma tirrikjedix il-prova’ tal-legittimita’ tal-pussess tal-persuna turbata, u takkorda r-reintegrazzjoni anki kontra l-possessuri ta’ *mala fede* u kontra l-istess proprietarju tal-haga li tagħha jkun hemm pretensjoni li gie kommess l-ispoll. (“**Saverio Farrugia vs Eugenio Borg**”. P.A. 31 ta’ Marzu 1952).

Illi jrid jigi ppruvat ukoll l-ispoll innifsu li jikkonsisti fis-segwenti kif deskrift fis-sentenza “**Joseph Scerri vs Spiridione Falzon**” (P.A. 24 ta’ Jannar 1958):-

*“Spoll vjolenti huwa kwalsiasi att arbitrarju li jsir bil-forza privata kontra l-volonta’ tal-ispoljat; u l-att ikun arbitrarju mhux biss meta jikkostitwixxi reat kontra l-ligi, izda anki meta jigi kompjut arbitrarjament u kontra l-volonta’ tal-*

*possessur, b'mod li jista' jaghti lok ghall-azzjoni ta' danni kontra min ikun ghamel dak l-att".*

Illi dan kollu jistabilixxi l-azzjoni tal-ispoli bhala azzjoni intiza ghaz-zamma tal-ordni pubbliku u ghar-rule of law tant li gie ritenut fis-sentenza "**Giuseppe Muscat vs Assunta Farrugia**" (A.C. 24 ta' Novembru 1957) li:-

*"L-azzjoni ta' reintegrazzjoni hija fondata fuq l-ezigenzi ta' l-utilita' socjali aktar milli fuq il-principju absolut tal-gustizzja; hija intiza ghall-protezzjoni ta' kwalunkwe pussess sabiex jigi mpedut li c-cittadin privat jiehu l-gustizzja f'idejh, b'mod li għandha bhala fini r-restawrazzjoni tal-pussess skonvolt jew turbat ... si tratta ta' disposizzjoni ta' ligi eminentement ta' ordni pubbliku, li ma tirrikjedix, generalment, il-vjolenza fuq il-persuna li tkun tiddetjeni l-haga jew li tkun tgawdi d-dritt, imma l-istess hija inerenti ghall-fatt ta' min b'awtorita' privata jikkompixxi u jagħmel għad-dannu ta' terza persuna att li, ghalkemm jista' jkollu dritt għalih, ma setghax jezercitah u jezercieh mingħajr l-intervent tal-Qorti"*

Illi minn dan kollu jirrizulta li l-azzjoni attrici ta' spoll giet definittivament ppruvata fil-konfront tal-istess socjetajiet konvenuti u għalhekk l-ewwel tlett (3) talbiet attrici għandhom jigu milqugha.

Illi fir-rigward tar-raba' talba attrici qed tintalab li l-konvenuti jigu inibiti permanentament milli jidħlu fl-ghalqa in kwistjoni

u dan skond it-termini tal-Mandat ta' Inibizzjoni Numru 3842/95.

Illi tali talba gie kemm il-darba trattata mill-Qrati tagħna fis-sens li tali talba ma tistax issir ghaliex l-atturi ma setghux jitkolbu l-konferma perpetwa ta' mandat ta' inibizzjoni izda dak li jista' u għandu jigi mitlub hu l-konferma ta' dritt kif jirrikjedi **l-Artikolu 843 tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili** u liema dritt ikun gie kawtelat permezz ta' mandat ta' inibizzjoni li minn natura tieghu u wieħed kawtelatorju u hawn din il-Qorti tagħmel riferenza għas-sentenza “**Licari Estates Limited vs Karnick Fashions Limited**” (P.A. (RCP) tal-14 ta' Dicembru 2000).

Illi fil-fatt fl-istess sentenza ingħad li abbazi tal-**Artikolu 843 tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta**, li huwa applikabbli ghall-Mandat ta' Inibizzjoni, in forza tal-**Artikolu 875**, hemm stipulat *inter alia* illi “*ir-rikkorrent għandu jagħmel il-kawza ghall-jedd imsemmi fil-Mandat fi zmien sitt ijiem mill-kunsinna tal-avvix . . . . .*”.

Illi dwar dan l-istess artikolu hemm diversi sentenzi li ippronunzjaw ruhhom fuq il-portata tal-istess artikolu u senjatament il-kawza fl-ismijiet “**Carmela Aquilina vs Francis X. Aquilina**” deciza mill-Qorti tal-Appell fis-27 ta' Novembru 1991, fejn sostniet illi:-

*“Kull mandat kawtelatorju min-natura tieghu stess, għandu validita' u hajja, sakemm u biex il-kreditur ikollu opportunita’*

*li jikkonkretizza l-kreditu tieghu f' titolu esekuttiv ... ... ... u jippermetti jesegwixxi kreditu li b'hekk ma jkollux bzonn ta' aktar kawtela".*

Illi ghalhekk l-istess Onorabbi Qorti tal-Appell fl-istess sentenza ghamlet id-differenza li tezisti bejn "id-dritt ta' kawtela - cioe' id-dritt procedurali - li ma huwiex id-dritt sostanzjali li jista' jigi kawtelat. Dawn huma zewg drittijiet distinti u ma jistghux jigu ridotti u konfuzi fi dritt wiehed ... .... Huwa ovju li l-jedd imsemmi fil-mandat m' huwiex id-dritt li tagħmel il-mandat imma huwa id-dritt li għalih il-kreditur għamel uzu mid-dritt li johrog il-mandat".

Il-kwistjoni kollha hija li ma "tikkonfondi l-kuncett ta' kawtela ma dik ta' garanzija ta' drittijiet".

Illi tal-istess portata hija is-sentenza fl-ismijiet "**Catherine Terrence Sullivan vs Adrian Stivala et**" (K.F. 17 ta' Marzu 1992) fejn it-talba kienet sempliciment sabiex jigi ikkonfermat il-Mandat kawtelatorju. Il-Qorti qalet li ma hemm ebda fondament legali li tintalab konferma tal-Mandat kawtelatorju stante li "il-ligi trid li mandati simili jigu msahhin u imwettqa b' citazzjoni, li tkun allura allaccata mal-pretensjoni tar-rikorrenti u mhux ma rikonferma ta' digriet gia moghti fil-kaz tal-mandat jew mandati. Certament għalhekk it-talba kif magħmula hija improponibbli ghax ma hijiex kontemplata mill-ligi".

Illi dan gie kkonfermat f'diversi sentenzi fejn saru talbiet sabiex jigi ikkonfermat in perpetwu mandat ta' inibizzjoni *sic et simpliciter* inkluzi fil-kawzi "**Connie mart Anthony Galea vs Joseph Gauci**" (P.A. AJM 4 ta' Ottubru 1993) li sostniet illi "*tali talba attrici ma hijiex permessa fil-ligi tagħna billi twassal ghall-inibizzjoni perpetwa tal-konvenut milli jagħmel dak imsemmi fil-mandat mingħajr ma jigi stabbilit jekk l-attur għandux il-jedd, li irrizulta prima facie pruvat fil-proceduri tal-mandat*". Tali sentenza "**C. Galea vs J. Gauci**" giet ikkonfermata mill-Qorti tal-Appell fis-7 ta' Ottubru 1997 anke' peress li irrizulta li l-atturi iddeducew il-pretensjoni tagħhom b'kawza separata, u għalhekk ma kienx hemm bzonn konferma tal-mandat billi dan jibqa' in vigore sakemm tigi deciza l-pretensjoni tal-atturi.

Illi l-istess sentenzi gew ikkonfermati fil-kawzi "**George Giordmaina vs Kristinu Giordmaina**" (P.A. GV 7 ta' Novembru 1995); "**Michael Axisa vs Grazio Patiniott**" (P.A.M. 21 ta' Marzu 1996) u dan dejjem fuq il-bazi li "*l-ligi ma tikkontemplax il-possibilita' ta' mandat kawtelatorju permanenti*", "**Louis Cuschieri vs. Dr. John C. Grech nomine** (G.V. 9 ta' Jannar 1997).

Illi fil-kawza tal-Appell "**Mary Grace Farrugia vs Stephen Farrugia et**" deciza fit-30 ta' Mejju 1997, gie wkoll enunciat illi dak li intqal fis-sentenzi "**Joseph Gasan vs Nicola Spiteri**" (App. 28.06.1948 - XXXIII.i.665) u "**Marco Bongailas vs John Magri et**" (27.6.1995, P.A.) li "*id-dikjarazzjonijiet li talvolta jkunu mehtiega biex l-attur jasal*

*ghal xi wahda mid-domandi tieghu ma hemmx bzonn li jsiru taht forma ta' domandi jimplika biss li certi dikjarazzjonijiet ma hemmx bzonn li jsiru taht forma ta' domandi. Fil-kaz odjern non si tratta ta' nuqqas ta' dikjarazzjonijiet li jwasslu għad-domanda izda nuqqas tad-domanda stess”.*

Illi l-ahhar sentenza li nghatat fuq dan il-punt kienet dik tal-istess Qorti tal-Appell tal-5 ta' Ottubru 1998 fil-kawza fl-ismijiet “**Adrian de Haan nomine vs Dr. Tonio Farrugia et nomine**”, fejn il-kawza kienet talba sabiex il-konvenuti jigu inibiti definittivament milli jbieghu il-proprjeta' hemm indikata u dan sabiex id-drittijiet tal-atturi fuq konvenju ma jigux pregudikati, u dwar l-istess ingħad li tali talba “*id-dritt pretiz ma huwiex specifikat izda hemm referenza generika għad-drittijiet stipulati fil-konvenju, u di piu' fit-talbiet ma kien hemm ebda terminu għal tali inibizzjoni*”. Di piu', tali nuqqas imur kontra l-**Artikolu 156 (1) (a)** ghaliex ma hemmx tifsir car u sewwa tal-oggett u r-raguni tat-talba.

Illi appartī dak premess it-tielet eccezzjoni tas-socjeta' Tlata Limited fejn jingħad li tali talba hija ta' natura petitorja stante li tirrikjedi li l-atturi jippruvaw it-titolu tagħhom hija guridikament korretta stante li minn dak fuq espost jidher li tali talba konsegwenti ghall-hrug ta' Mandat ta' Inibizzjoni, appartī li fiha innfisha hija proceduralment inkorretta trid necessarjament twassal għad-determinazzjoni tad-dritt sostantiv li abbazi tieghu inhareg il-Mandat kawtelatorju, u għalhekk tehtieg necessarjament ezami ta' dak li huwa dritt petitorju, li jikkuntrasta sew mal-azzjoni ta' spoll ittentata

mil-atturi u mal-principji fuq esposti, bil-konsegwenza li tali talba hija nkompatibbli guridikament mal-azzjoni ta' spoll, u ghalhekk ir-raba' talba attrici għandha tigi michuda. Illi fil-fatt l-ezami tad-determinazzjoni ta' drittijiet tal-atturi fuq l-istess għalqa hija riservata għal gudizzju separat, għajnejn għad-ding kien minn-hu mill-atturi, u certament mhux f'din il-kawza.

### **III. KONKLUZJONI**

Illi għalhekk għal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi**, billi filwaqt li tichad ir-raba' talba attrici stante li hija infondata fil-fatt u fid-dritt u guridikament inkoncepibbli f'kawza ta' spoll, u għalhekk tilqa' t-tielet eccezzjoni tas-socjeta' Tlata Limited, u filwaqt li tichad l-eccezzjonijiet l-oħra kollha tas-socjetajiet konvenuti, **tilqa' l-ewwel tlett (3) talbiet attrici b'dan illi:-**

1. Tiddikjara u tiddeciedi li s-socjetajiet konvenuti qabdu u dahlu fl-ghalqa magħrufa bhala "Ta' Gebel Ciantar", fil-limiti tas-Siggiewi fi triq bla isem, kantuniera ma' sqaq bla isem tal-kejl ta' cirka tomnejn u nofs, u dan ad insaputa tal-atturi u kkommettiet spoll a tenur tal-ligi.
2. Tikkundanna lis-socjetajiet konvenuti Tlata Limited u F&A Quarries Limited jirripristinaw l-ghalqa ta' Gebel Ciantar fil-limiti tas-Siggiewi, fi triq bla isem, kantuniera ma' sqaq bla isem, tal-kejl ta' cirka tomnejn u nofs, fl-istat pristinu tagħha u dan billi jergħu jagħmlu fl-istess għalqa d-dura u l-mansab li kien hemm u b'dan li l-wicc tal-istess art jerga' jitqiegħed kif kien qabel ma thammel u inqata' l-

blat mis-socjetajiet konvenuti, u wkoll jerga' jigi reintegrat I-access li I-istess atturi kellhom ghall-istess ghalqa u dan kollox taht is-supervizzjoni u d-direzzjoni tal-Perit Arkitett Valerio Schembri, li qed jigi nominat minn din il-Qorti ghal dan I-iskop u dan fi zmien qasir u perentorju ta' tmenin (80) gurnata mid-data ta' din is-sentenza.

3. Fin-nuqqas li s-socjetajiet konvenuti jezegwixxu x-xoghlijiet mehtiega fiz-zmien perentorju hawn fuq prefiss, I-atturi huma awtorizzati sabiex a spejjes tal-istess socjetajiet konvenuti jaghmlu x-xoghlijiet kollha necessarji fis-sens fuq premess sabiex jirripristinaw I-ghalqa "Ta' Gebel Ciantar" fil-limiti tas-Siggiewi fl-istat pristinu tagħha, u dan taht id-direzzjoni tal-Perit Arkitett Valerio Schembri, li qed jigi nominat għal dan I-iskop, a spejjeż wkoll tal-istess socjetatjiet konvenuti.

Bl-ispejjeż kollha a karigu tal-istess socjetajiet konvenuti Tlata Limited u F & A Quarries Limited.

**Moqrija.**

**Onor. Imhallef Raymond C. Pace LL.D.  
21 ta' Marzu 2002**

**Josette Demicoli.  
Deputat Registratur.  
21 ta' Marzu 2002**